

סימן רצ"ב

ואני תפלתי

עיין במשני"ב (סק"א) שהובא דברי המדרש בטעם לומר "ואני תפלתי", אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא, רבונו של עולם, אין אומה זוכה כשאר האומות, אומות העולם שותים ומשתכרים ואינן מודים לך, ואני, אף על פי ששבעתי ושמתני אני בא להתפלל לפניך לעת רצון.

וכתב על זה בחיד"א (מחזיק ברכה), וז"ל, ואני תפלתי הוא ענין גדול ונורא, היינו ענין היחוד ומעורר הרחמים והרצון, על כן ודאי מן הראוי ומן המחויב הוא לעמוד בו. ועיי בדרכי חיים ושלום (את ת"ס), שבעת פתיחת הארון התחיל הרה"ק ממונקאטש זי"ע לצעוק בבכי ורגש התעוררות ואני תפלתי וכי וחזר התיבות כמה פעמים.

סעודה שלישית

בליקוטי מהרי"ח הביא בשם ספר שבחי בעש"ט, שפעם אחד שבת הבעש"ט הקי בכפר, ובסעודה שלישית קבץ המחזיק הכפר כמה אנשים ואכל ושתה עמהם והאריך בשירות ותשבחות, ושאל אותו הבעש"ט מה ראה על ככה לפזר כל כך על סעודה שלישית, והשיב מפני שבשבת יש נשמה יתירה, ובמוציא שבת יוצאת, על כן אמרתי שצא הנשמה יתירה בין אנשים מישראל, הטא הדבר מאוד.

ובספה"ק תולדות יעקב יוסף (פר' טו) כתב בזה"ל, וזוה יובן לזו עליו, רצה לומר שיהי האסיפת אנשים והחיבור בסעודה שלישית שיתחברו וילוו עליו ליחד ג' בחינות הנוכרים לעיל עכ"ל.

וענין זמירות שבי"ק עיין בישמח משה (פר' ברכה), וז"ל, כאשר קבלה בידניו שהזמירות שנתפסו בישראל תאמרו ברוח הקודש.

סימן רצ"ג

איהוד תפלת מעריך

בשו"ע (סעף א) מאחרין תפלת ערבית, כדי להוסיף מחול על הקודש. ובטעם הדבר כתב הפרי מגדים, שלא יהא שבת נראה עליו כמשוי.

וכתב בספר מקור חיים (ס"א), מי שמוסיף מחול על הקודש בערב שבת אין ראהיה שהוא משום תוספת קדושה דאפשר שהוא עיף ויוגע מכל ששת ימי המעשה, אבל מה שמאחרים לצאת מהשבת מזה יש ראהיה גדולה דהשבת אינו עליו לעול ולמשא, דהא כבר נח ושבת מגיעת העסקים שלו ובכל זאת הוא מקבל עליו תוספת שבת, מזה יש ראהיה דגם מה שהוסיף בכניסתו היה לשם קדושת שבת, ולכן הקדים הפניין "המאחרים לצאת מן השבת" ואח"כ "ומאחרים לבוא", עכ"ל.

סגולת תוספת שבת במוציא ש"ב"ק

בשו"ע (סעף א) מאחרין תפלת ערבית, כדי להוסיף מחול על הקודש. ועוד טעם הובא באלה רבה (סק"א) בשם הרוקח דכל שמוסף השבת אין הנשמות חוזרים לגיהנם. ומטעם זה נהגו צדיקים להאריך בסעודה שלישית כמו שכתב בהקדמת החקל יצחק כמה שאביו הרה"ק האמרי יוסף זי"ע אמר מה שהוא מאריך בסעודה שלישית הוא מתמת חמלתו על הרשעים שלא יחזירו אותו תיכף אחר שבי"ק לגיהנם, כי כן סיפר רבו הרה"ק מצאנו זי"ע על הריף זי"ל שהיה לו מדרגה זאל שכל זמן שהיה יושב בסעודה שלישית לא הי מחזירין את הרשעים לגיהנם.

ודבר זה מועיל אף לאדם עצמו לאחר הסתלקותו, כמו שכתב בספה"ק נועם מגדים (פר' צו), דכ"ז זמן שההסדום ואנשי מעשה מאריכים כסעודה שלישית ומוסיפין על הקודש עד הזמן ההוא גם הם ינחו וישבתו מדינה של גיהנם.

בספר תורת אבות (פרק א' אות כ"ד) מובא בשם הרה"ק רבי משה מקוברין זי"ע, על ידי תוספת שבת שאדם מוסיף מחול על הקודש משפיע לו הקב"ה כל טוב מענינים גופנים, ועל ידי תוספת זו שמוסיף מחול על הקודש נקל לו לאדם להעלות גם את הגופני - שהוא חול, לרוחני - שהוא קודש. וכתב עוד שם, אמר הרה"ק מהר"ם מלכוניץ זי"ע, יום השבת הוא גבוה מאוד, וממנו שפע רוחני לכל השבוע, והשפע הגשמי של השבוע הוא מתוספת שבת, שמוסיף מחול על הקודש, ל"ז היו בע"ל הבתים שומעים ל"ז היו עושים תוספת שבת גדול, והיה להם שפע של פרנסה כל השבוע.

תפלת מעריך במוציא ש"ב"ק

סיפר הרה"ק רבי יענקלע מפשעווארסק זי"ע בשם הרה"ק משיטאווא זי"ע שלא היה ניחא ליה שבמותאי

~ אור השבת ~

ספה"ק עבודת ישראל

פרשת משפטים

נראה לי להבין "טעם משתה ושמהה בשבת ויו"ט" ע"י מליצה ששמעתי ממורי (אור שבעת הימים מן קוה"ק הבעש"ט נבג"מ ז"ע) מושל לבן מלך, שנשתלח למרחקים לכפר אחד פחותי הערך,

ששת ימים תעשה מעשיך וכיום השביעי השבות למען ינוח וגו'.

והנה אחרי שאמרנו שההכנת הקדושה לעילא תלי באתערוותא דלתתא בהכנה גשמיות שאנו מכינים על ש"ק כן הענין שאנו רואים שהאיש העשיר אשר יש לו כל מכין על שבת בהרחבה ומוזין עמו לאין נכון לו. כיוצא בזה הצדיק הגדול המכין א"ע בקדושתו כל ימות השבוע על כבוד ש"ק מוזין עמו הנלוים אליו והפחותים ממנו אשר אין לאל דם להכין הכנה כראוי עכ"ל הם נכללים עם קדושת הצדיק להתפלל עמו לכבוד שבת ולשמוח ולהתענג בתענוג חי עולם וזה נרמז בפסוק ששת ימים תעשה מעשיך והיינו הכנה לקדושה כדי שיבוא יום השביעי תשבות ותוכל לקבל הקדושה.

ותעשה הכנה גדולה למען ינוח שורך וחמורך. היינו הקטנים מנך. כי שור הוא לשון הבטה והסתכלות דהיינו שאין בורק שמשם תכל אל הקדושה. ובחי חמור הוא מי שמישים עצמו כחמור למשאוי לקדושה הגם שאין לו השגה גדולה וינפש בן אמתך. היינו מי שחצה לדבק עצמו אל האמת. וזה הצווי הוא על כל אדם שיתחזק א"ע. וכמו שאמרנו פי הגמרא עשה שבתך חול. כלומר הכן את עצמך בחול לכבוד ש"ק ואז אל תצטרך לברוי כלומר שלא תצטרך לישועת מי שחול ממך שהוא יזימן אותך אבל תהיה מוכן בעצמך אל קבלת הקדושה.

שבי"ק יתפלל אבל או עני או חשך בניס לפני העמוד, וכדי שיתחיל השבוע יבסימן טוב" בשליח ציבור ששרוי בשמחה. (י"ג אורות ח"א)

סימן רצ"ה

סגולת אמירת "ויתן לך"

הרה"ק רבי מענדלע מרימנוב זי"ע אמר (עטרת מנחם אות קצ"א), איני יודע האיך יש ליהודי פרנסה במשך השבוע אם אינו אומר במוציא שבת ויתן לך. ודומה לזה הובא בזמירות עטרת יהושע (מהרה"ק רמ"א פרינז זי"ע) בשם זקינו הרה"ק מנאסויד זי"ע, ובדברי יחזקאל הובא שרה"ק מנאסויד זי"ע שמע מהרה"ק משיטאווא זי"ע שאמר, איני מבין איך יכול יהודי להמשיך פרנסה בכל השבוע אם לא אמר "ויתן לך" במוציא שבת קודש.

אמירת "ויתן לך" עם הציבור

בפוסקים יש חיולקי דיעות מתי לומר ויתן לך, אם תיכף אחר תפלת מעריך או אחר הבדלה בביתו, ועיין בליקוטי מהרי"ח (סדר מוצאי שבת) שהביא מה שכתב בזה"ק דמבואר שיש מעלה לומר ויתן לך "עם הציבור" דייקא, וכתבו הפוסקים גאולי משום הכי נהגו הצדיקים לעשות הבדלה בביהמ"ד ברוב עם, כי הקפידו לומר ויתן לך אחר הבדלה וכדעת הארז"ל, לכן עשו הבדלה בבית הכנסת ואמרו ויתן לך תיכף אחר הבדלה עם הציבור

הזכרת "אליהו" במוציא ש"ב"ק

ובענין הזכרת אליהו במוציא שבי"ק כתבו בזה טעמים שונים, ברמ"א הביא בשם הטור, "ונהגו לומר ולהזכיר אליהו הנביא במוציא שבת להתפלל שיבא ויבשרנו הגאולה", והטעם ביאר הטור, משום אדיתא בגמרא (עירובין מ"ג ע"ב) שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח, דהיינו שיצטרכו להניח צרכי שבת והולכין לקבל פניו (ה"ש"ש), ולכן אנו מתפללים כיון שעבר השבת ויכול לבוא, שיבא ויבשרנו. והוסיף לבאר במגן אברהם (סק"א) שגם בשבת אינו בא, וכמו שנסתפקו בגמרא (שם) אם אליהו יכול לבוא בשבת משום איסור תחומין, והספק אם שייך תחומין למעלה מעשרה טפחים, ואע"פ דלמעשה אנו נקטינן דאין תחומין למעלה מעשרה, זהו דוקא לדידן, כיון שתחומין הוא מדרבן שספיקו להקל, אבל דלמא לאליהו ליכא ספיקא, ופשיט ליה דיש תחומין (מצאת השקל).

וכתב על זה בספה"ק אגרא דלכה (פר' לך) עה"פ (בראשית מ"ג י"ג) ויהאל עד סדם, ויהאל אותיות אליהו, עד סדם, ראשי תיבות סעודתא ד'דוד מ'לכא, כי אליהו כתב אז כל מה שפעלו ישראל בשבי"ק לקרב הגאולה.

וכתב בזה האליה רבה (סק"ט) בשם המדרש, דבכל מוצאי שבת נכנס אליהו לגן עדן וישב תחת עץ החיים וכותב זכותן של ישראל, ולקשר בשורת הגאולה עם כתיבת זכותם.

ובספה"ק אמרי פנחס (עניני מוצי"ק אות נ"ה) כתב, נהגו לומר אליהו במוציא שבת קודש, כי שבת מעין עולם הבא, וחול ולם הזה, לפיכך צריך למוצא, כי בכל דבר יש ממוצע בין עולם לעולם, ואליהו נכנס בגופו לגן עדן, ולכן אומרים אליהו שהוא ממוצע, ע"כ.

תנא דבי אליהו, כל השונה הלכות בכל יום, מוכנח לו שהוא בן עולם הבא

איר קענט אויך זוכה זיין צו זיין פון די גליקליכע אידן וואס האלטן מיט די טעגליכע הלכה שיעור 13 מינוט א טאג צו באקומען טעגליך אויף אימעיל: shiureioir@gmail.com מציטווארטן דורכן טעלעפאן: 605.562.3017 (אויף קענעל 1-800-277.2504) 347.930.7067 סובסקרייבט צום וואטסעפ גרופ: 929.277.2504 חכות הרבים ולימוד התורה יגן בעד כל המגדלים צו מגדב זיין א גליון אדער א שיעור שיקט א אימעיל, אדער רופט: 929.277.2504 חכות הרבים ולימוד התורה יגן בעד כל המגדלים

פרנס הגליון

לפרנס יציר הדין העיני הרוצה בעולמו שנוח

לכר נשמת הרה"ק רבי דוב בער מור"ב אברהם זינגולד ה"ה ז"ע המגיד הרמול ממעוזיטש